

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 605/2022 rd

Svar på skriftligt spørgsmål om läget i Iran

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 605/2022 rd undertecknat av riksdagsledamot Veronika Honkasalo /vänst m.fl.:

Hur kan Finland aktivt stöda demokratiutvecklingen, det civila samhället och människorättsförsvararna i Iran för tillfället?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

Finland lyfter regelbundet fram människorättsfrågor som en del av de bilaterala relationerna, via EU och genom multilateral verksamhet i internationella forum såsom FN, Europarådet och OSSE. Finland lyfter också fram människorättsfrågor i samarbete med andra länder (inklusive Norden och de baltiska länderna).

Finland har aktivt tagit ställning till läget i Iran. Finland har, liksom flera andra stater, krävt en oberoende utredning av Mahsa Aminis död och betonat rätten till fredlig demonstration. Vi accepterar inte de iranska myndigheternas våldsamma svar på demonstrationerna, som har lett till många dödsfall och kränkningar av de mänskliga rättigheterna. Finland har framfört sin ståndpunkt både bilateralt och via kanaler för multilateralt samarbete. Bilateralt har Finland också tagit upp frågan på hög nivå, bland annat när republikens president träffade Irans president i New York i samband med FN:s generalförsamling den 21 september, samt i diskussioner mellan utrikesministrarna.

Finland deltar i diskussionen om människorättssituationen i Iran även på FN:s människorättsforum och har stött resolutioner om människorättssituationen i Iran, där även medborgar- och politiska rättigheter samt människorättsförsvararnas situation har lyfts fram på ett heltäckande sätt. Den 24 november 2022 höll FN:s råd för mänskliga rättigheter ett särskilt sammanträde om den försämrade situationen för de mänskliga rättigheterna i Iran. Finland stödde sammanträdet. Vid det särskilda sammanträdet antog rådet för mänskliga rättigheter en resolution som inrättar en ny oberoende utredningsmekanism (Fact-Finding Mission, FFM) för att sammanställa och analysera information om kränkningar av de mänskliga rättigheterna mot demonstranter i Iran, i synnerhet kvinnor och barn. Finland visade särskilt stöd för utredningsmekanismens mandat genom att vara bland de första medlemsländerna som gemensamt förordade resolutionen.

Finland är medlem i Freedom Online Coalition och ingår i organisationens ledningsgrupp. Finland stöder organisationens arbete för ett fritt, öppet och säkert internet. FOC har uppmanat Iran

att respektera sina internationella förbindelser, såsom den internationella konventionen om medborgarliga och politiska rättigheter, att upphöra med att blockera Internet, att respektera mötes- och yttrandefriheten och att ge sina medborgare fri tillgång till information och säker kommunikation på nätet. Dessutom deltar Finland i samarbetet Media Freedom Coalition (MFC) som främjar mediefrihet och journalisters säkerhet. Inom ramen för samarbetet ges gemensamma utlåtanden om pressfriheten och journalisternas situation i olika länder, inklusive i Iran.

Finland uppskattar människorättsförsvarens arbete och fördömer våldet mot dem. Finlands beskickningar i utlandet deltar aktivt i EU:s verksamhet för mänskliga rättigheter och för en dialog med myndigheterna i sina stationeringsländer. Finland arbetar också aktivt och tar initiativ i regionala och internationella organisationer för att stärka människorättsförsvarens och det civila samhällets ställning och möjligheter att delta. Utrikesförvaltningens uppdaterade anvisningar om stöd till människorättsförsvare styr ministeriets och beskickningarnas verksamhet i detta arbete.

Helsingfors 16.12.2022

Utrikesminister Pekka Haavisto